

DEBRECZENI HIRLAP

POLITIKAI LAP

Előfizetési árak: Egész évre 10 frt., félévre 5 frt., negyedévre 2 frt 50 kr., egy óra 1 frt.

Megjelenik mindennap
vasárnap kivételével.

A szerkesztésért felelős

Kutasi Imre
kiadó s laptulajdonos

Szerkesztőség Nagy-Váradi-utca 2087. sz. Gáll-ház (emelet)
Kiadóhivatal Nagy-Váradi-utca 2087. sz. Gáll-ház (földszint)

Hirdetések a legmérsékeltettségű árszámítás mellett vétetnek fel

A polgárok biráskodása.

(A mai esküdtzéki tárgyalás.)

Debreczen, márcz. 20.

Ez évben a magyar büntető igazságszolgáltatás jelentős átalakuláson ment át. Ez évtől fogva tudás bírák helyett esküdték itélnek szabadságról és becsületről, életről és halálról. Nagy próba ez a magyar polgárság egészséges ítélőképességének, igazságszeretetének és értelmiségének. Kivánjuk és reméljük, hogy nem akadnak majd olyan finnyasságok, melyeket más országokban az esküdtzéki intézmény megteremtett. Talán nem fogunk megismerkedni azokkal az ügyvédekkel, kik arra spekulálnak, hogy az érzékenyebb esküdtteket megrikatják; ellenkezőleg, komolyan hisszük, hogy azt az ügyvédet, aki ily olcsó fogásokra vetemednék, a polgári bírák csakhamar megtanítják, hogy jobban becsülje meg önmagát és az esküdtteket. Bizunk benne, hogy a magyar esküdték az ország bármely részében nem fogja megtevesztetni sohasem a fajgyűlölet, sem a vallásos elfogultság, sem a népszerű túlzás, sem bármiféle divatos áramlat, hanem hogy az igazság becsületes keresésében és felismert igazság tiszteletében utól érik majd azokat a jogászokat, kiknek helyébe lépnek.

Mégis el kell rá készülnünk, hogy bizonyos esetekben az esküdték ítélete lényegesen el fog térni a hiúság eddigi végzéseitől, Egész általánosságban lehet ezt mondani azokról az esetekről, melye-

ket a hírlapok az úgynevezett „családi drámák” gyűjtőkocsijában szoktak elhelyezni. Csak az utolsó napok fővárosi krónikájából kell kiragadnunk pár esetet, hogy ezt megvilágítsuk. Ilyen volt például annak a szegény fiúnak az esete, aki rálőtt az anyja udvarlójára és mint családi becsület mártírja öt hónapot töltött vizsgálati fogságban, míg végre a vizsgálati fogság betudásával nyolczhónapi hőrtönre ítéltek. Az ügy annyira egyszerű és meghatározható, hogy esküdtbírák habozás nélkül fölmentették volna a kis „merénylőt.”

Súlyosabb jóval annak a Kaffka nevű embernek az esete, aki az örült szerelemföltés egy pillanatában megragadja az éppen keze ügyébe eső konyhakést és leszurja vele ledér feleségét. A törvényszék tízevi fegyházat mondott ki rája; a laikus észügy látja, mintha sok volna a jóból. Esküdt bírák valószínűleg fölmentették volna a vádlottat. De a családi dráma nemcsak városi intézmény, hanem elterjedt a falun is. Sőt a falusi ember, a kiből tovább megmarad az, a patriarkális hajam, hogy önmaga szolgálta magának igazságot valahányszor becsületről, szerelemről, vagy házasságról van szó, sokszor gyorsabban végez mint a városi ember. Eredeti falusi dráma az, a mit a fővárossal szomszédos egyik sváb községből a minap regisztráltak az újságok. A parasztlány házasságot ígér a lánynak, s miután kegyét megnyerte, elhagyja. Szegényében a leány öngyilkos lesz, erre meg a leány bátyja az erdőben ráveti magát a hűtlenn szere-

tőre és megöli. A budakeszi vendettának ez az esete szintén elbírálásra talál, mikor tudós bírák elé kerül, és ismét más elbírálásra, mikor esküdték elé terjesztik.

Nem lehet rossz néven venni a polgári bírótól, ha minden hasonló esetben nem a büntetőtörvény szakaszaitól kér tanácsot, hanem élettapasztalata után, szigorubb, vagy enyhébb ítéletének impulzusai után indul. De nem szabad megfelekezni arról a hatásról, a mit az ilyen ítélet a közvéleménynek bizonyos rétegében tesz.

A vitriolos asszonyok diadalhelyénél sem szabad alacsonyulnia a magyar esküdtzéknek. Hagyjuk Párizsban a férjgyilkos nők dicsőítését. A mi ítéleteinkben szóllaljon meg a magyar sziv, valahányszor nemesebb indulatokkal, szivrázó enyhítőkörülményekkel kell számot vetni, ám legyen magyar, nézzen a magyar józanság is, örködve rajta, hogy az esküdtteket senki ne vezesse félre sem hamis könnyekkel, sem megvesztegető ékesszó-lással.

Bizunk a polgári bírák lelkiismeretében és eszében, bizunk a debreczeni polgárság ítéletének helyességében, mely magyakorolja először e szent jogát. A miniszter is így vélekedik a debreczeni polgárságról, mert hiszen az első esetben, melyben esküdtzékkel kellett delegálnia, Debreczeu polgáraihoz fordult megtiszteltó bizalmával.

A DEBRECZENI HIRLAP TÁRCZÁJA

Katicza-bogár.

Irta: Cyprián.

Egy százdostölgy derekához támaszkodott s homlokát puskája csővére hajtá. Egy rántás — s a jó Lefauchaux, készítése óta először — csütörtököt mondott.

Különös érzés vett rajta erőt. [A halál küszöbén valami láthatatlan lény lép közbe, hogy visszatartsa az utolsó lépéstől. Mintha kifoghatna rajta!

Keserű mosolyal emeli fel az értékes fegyvert. A kakas alatt szétzuzott Katiczabogár vergődik. Egyik piros szárnya ép, a másik ketté van repedve, s összelapított picziny testéből finom, sárgás nedv szivárog ki. Magas, fehér homlokán éles ráncz képződik. Egy életnek mégis vége van; rövid gondatlan életnek, és vége lesz a másiknak is, a hoszszúnak, a gyötrelmesnek. Lepiszkálja a bogárka testét, épen maradt szárnya ujján ragad. És olyan különös a három fekete pont a piros alakon. A vér meg a halál, az öröm meg a gyász. És mintha mást is feljuttana emlékében, agyában homályos képe bontakozik ki egy szőke gyermekarcznak, göndör fürtjeivel, cseresznye piros ajkaival és fülében megcsendül valami régi, egyhangu melódia,

gyermekvers, egyszerű. igénytelen és mégis oly bájos:

Katicza, Katicza,
Piczi kis bogárka,
Szállj ide,
Szállj az ujjam hegyire.

Éldudolja maga is, aztán leheveredik a magas fü közé s a töltött fegyvert maga mellé teszi. Feje fölött lepkék, sznes bogarak, finom szárnyu szitakötők röpkednek, zsonganak a fü közl kiki piroslik a szamóca piros gyümölcse, a tölgy koronája hűvös árnyéket vet arczára. — Nyitott szemekkel álmodozik. A kis féreg szárnyaeskája piros fekete színeivel gyermekkorát varázsolja elő, a halk zsongásból kiválik a kesznár kis lányának, a szőke Erzsikének éles, hívogató hangja, csengő kacajja, a mint a kis bogár ujjára száll s kötekedő beszéde a mellette álló süldő diákhoz:

— Látja, engem szeret, nekem hoz szerencsét, nem magának!

Lelke elmerül az édes kép szemlélésében és borul, amint a jelenre gondol. Férfi lett, a gyermekélet bohósága, a kis leány szőke fürtös fejecskéje hamar elmosódott szívében s aki helyét elfoglalta, az a káprázató tündér, az a szép, büszke mágnás leány nem szereti, nem lehet az övé. Kezei görcsösen szoríjják meg a puská csövet.

Észre sem veszi a sűrűből előugró három kis gyermeket. Szegényes, kopott ruhá-

juk, de szemükből villog a jókedv, gömbölyü, barnapiros arcukról sugárzik az egészség. Mindegyiknél kosárka van és zibongva, kiabálva szedegetik a szamóczát. A mogorván fekvő ur láttára ijedten hallgatnak el, bémész szemekkel, lábujjhegyen közelednek feléje, a kis négy éves, barna hajú leányka egészen hozzá megy.

— Tessék szamóczát venni!

A férfi ijedten tekint rá.

Mintha csakugyan a rég ismert hang csengését hallaná:

— Hogy hívnak?

— Maresa.

Kedvetlenül fordítja félre fejét,

— Igen friss, kérem.

Vékony hangja, ártatlan szemei, egészséges arcának ragyogása jó hatásu volt komorságára.

— Add hát ide!

Elveszi a kosarat s megizleli a piros gyümölcsöt. Kiszáradt nyelve mohón élvezi az illatos nedvet s erein is valami jótékony érzés fut keresztül. Már ott sompolyog a két fiú is, s a kisebbik a szép puskát kezdi babrálni.

— Ne nyulj hozzá — meglő! Elkomo-lyodva forgatja kezében a gyilkos fegyvert; tekintete elrövedez a gyermekeken, kik bizalmasan hadarnak mindent össze-vissza. A szamóca étvágyát keltette fel, előveszi vadásztáskáját, fehér cipót, szalonnát vesz ki s va-

Osztrák sógorekról.

[Darányi miniszter válasza.]

Darányi Ignác földmívelési miniszter tegnapi beszédének egyik jelentékeny mozzanata volt az az őszinte és világos válasz amelyet az osztrák képviselőház hirhedi határozatára adott. A földmívelési miniszter a külföldi szaktekintélyek bizonyosságait állította szemben amaz osztráktámadásokkal, amelyek nem állják olyan színben tüntetni föl ezt az országot, mintha itt a keleti marhavész dühöngene. **Összehasonlítava ami állategészségi viszonyainkat a fejlett kulturájú német birodalommal: mi vagyunk előnyben.** Ezt nem csak mi állítjuk, hanem ezt bizonyítják az elsősorú külföldi szaktekintélyek. Ez volt a bázisa Darányi igen jelentős nyilatkozatának, amelyek kétséget nem hagynak fenn abban, hogy az osztrákok fenyegetése előtt a kormány meg nem hátrál, hanem meg fogja védeni a mi érdekeinket. Kimutatta Darányi Ignác azt is, hogy szó sem lehet arról, hogy az állatforgalmi szerződés egyszerűen kikebeleztesse a kiegyezési kérdések komplexumából. A földmívelési miniszter beszéde az osztrák támadást való értékére szállítván le, bizonyosan megnyugtató hatással lesz a gazdaközönségre.

Ami az osztrákokat illeti, hát az osztrák képviselőház megválasztotta a delegációt s mind a két házban keresztül ment az ujoncozási javaslat: a Körber kabinet is a rendes eszközhöz nyult. Hazaküldte a parlamentet. Egyszerű elnapolással, határozatlan időre.

Miután nem császári elhatározással napoltatott el a képviselőház: a 14-ik §-sals Körber kormány nem kormányozhat. Csak azért választották az elnapolásnak ezt a módját, mert most nincs semmi olyan kérdés, amely a 14-ik §-sal lenne rendezendő. Ha ilyen kérdés felmerül, akkor császári kéziratral hívják be az ülészakot.

dászkóságával vág a gyermekeknek is. A kifáradt apróság jóízűen majszolja, elhallgatnak, szájuk körül kicsordul a fehér nyál, arcuk, kezük fénylik a zsirtól.

Hirtelen észbe jut valami?
— Tudtok-e dalolni?
— Tudunk bizony!
— A katicza-bogár nótáját is?
Nem is felelnek, csak rákezdik:

Katicza, Katicza,
Piczi kis bogárka,
Szállj ide,
Szállj az ujjam hegyire.

És a férfi előtt újra feltűnik a kasznár ur szőke fürtű leánykája. Milyen rég nem látta, milyen szép lehet most, milyen szelid, milyen édes! Vajjon gondol-e rá! A gyerekek bevégezték a dalt; ad nekik egy-egy hatost s örvendő, ugrálva futnak el.

— Várjatok csak. Te kicsi, kallgasd meg hogy szól a puska! A kis leány ijedten szalad egy bokor mögé, a fücskák nevető arccal állnak meg. A magasba emeli a puskát s úgy süti el. Erős hangja százszoros visszhangot ver az erdő fái közt. A gomolygó füsttel együtt mintha szívéből is eltűnnék a ragyogó bálvány s a tisztult légben mintha szelid, szőke fürtös arc biztatná szebb élettel. Sívár lelke felvidul, úgy érzi, hogy lelkéről leszakadozott a szoros kapocs és hogy a Katicza-bogár — puskája kakasa alá szállva — most neki hozott szerencsét.

Vállára vetett fegyverrel lassan ballag kifelé az erdőből, jó kedvvel énekelve az egy hangu melódiát.

Katicza, Katicza,
Piczi kis bogárka,
Szállj ide,
Szállj az ujjam hegyire.

A német császár küldöttei.

(Német hírek Debreczenben)

A győzelem dicsőségétől környezet német hadsereg tisztjei időznek Debreczenben. Tegnap este érkeztek Berlinből a budapesti gyorsvonattal. Az egyik Bülov lovassági kapitány Bülov birodalmi kancellár öccse, a másik Grezicky lovassági őrnagy.

A két kiváló vendég Vilmos német császár megbízásából időzik jelenleg városunkban. A német császár küldöttei a 7-dik huszárezred díszes, új laktanyáját jöttek meg szemlélni. A német császár ugyan is tulajdonosa a 7. huszárezrednek s ezáltal is bizonyítai akarja, mennyire kedveli és felelősséget, mely ezred tisztikarának a német birodalom trónörököse, Frigyes Vilmos is tagja, a mennyiben ő Felsőge a múlt évben nevezte ki hadnagynak.

A vendégek tiszteletére tegnap este a 7. Vilmos huszárezred tisztikara »Bika«-szálloda termében lakomát rendezett, katonazenével.

II. Vilmos császár barátja Magyarországnak. Budavári felköszöntője most is megdobogtatja szíveinket.

Vigyék meg tisztjei a magyar nemzet köztiszteletének és rokonszenvének benső kifejezését!

Bülov kapitány ma délelőtt az egyes katonai méltóságoknál látogatásokat tett egy Vilmos huszár ezredbeli főhadnagy kíséretében. A kapitány a porosz hadsereg lovassági egyenruháját viselte.

Márczius 20.

— Kossuth Lajos halálának napja. —

Öröm és fájdalom, nevetés és sirás folytonos váltakozása az emberi élet. Bölcső és koporsó, élet és halál mily ellentétes fogalmak, mégis egymásban vannak s egymás nélkül nem képzelhetők el; az élet táplálja a halált, a halál nyitja meg az örök élet kapuit.

Ma öröm mámorban uszik lelkünk, holnap hegyes tör járta át szívünket. Ma még mosolygunk s holnap a mosolygó arc elherványul, a szívzaggató fájdalom keserű könnyeket csal szempillánkra.

Ma gyermeked kedélyvel üzzük a tarka pillangót a virágos réteken, s ki tudja, holnap mosolyg-e ránk a feljövő nap arany sugara, vagy talán megtérünk pihenni a temető csendes akácjai alá?

S miképen az egyes ember, úgy egész nemzet életében is vannak öröm és gyásznapok.

Öröm napok, sátoros ünnepek azok, midőn a nemzet történetének egyes kiváló mozzanatait ünnepli, melyek nagygyá, dicsővé, hatalmassá tették. Gyásznapok azok, melyeken a nemzetet valamely balsors vagy más csapás érte.

Előttek egy a nemzet öröm ünnepek, mint a gyásznapok szentek.

Az örömünnepek azért, mert a nemzet dicső hagyományait varázsolják élénk, melyek

nagy tettekre, munkára serkentenek. A gyásznapok azért, mert a fájdalomban felolvadnak a szelid, emberi érzelmek, melyek magába szállásra, önismeretre és erő kifejtésre ösztönöznek.

* * *

Ilyen és hasonló gondolatok cikáztak át agyamon, midőn a cikkem fölött lévő dátumot leírtam.

Gyászkerettel öveztem, pedig ez a nap a természetben az ujjászületést, a megújulást, az életet, a tavasz kezdetét jelzi, de falkaszon bár illatos ibolyát, nyissa ki a reménythozó kék nefelejtset, vonja bár ragyogó szinompába a mezőket, csalja ki az erdők fáinak hasadó rügyeit: nekünk még sem ad gyönyört, nem okoz örömet, lelkünkre nem hozza meg a gyógyító balzsamot, szívünk sebére nem csöpög tet csillapító irt, mert ezen a napon megújul mérhetetlen gyásznak, sajnó fájdalomnak és soha meg nem szűnő keserűségünk.

Néhány év óta márczius huszadika gyásznapja a magyar nemzetnek. E napon mély gyász érte nemzetünket. Gyászhiert hozott a táviró Turinból.

Gyászhiert, melynek hallatára feljajdult Magyarország szíve.

A bájos Hungária halovány arcát gyásztályollal borítá el. A nemzeti trikolorot gyászlombok váltották fel.

Hunnia ege gyászba borult és sűrű könnyeket hullatott a nagy halott felett.

Megszólaltak hazaszerte a harangok, síró hangon jelezvén, hogy nagy nagy halott van meghalt Kossuth Lajos.

Nem volt a hazában egyetlen igaz magyar szív, melyet a mély bánat el ne fogott volna, nem volt egyetlen magyar, ki könnyet ne hullatott volna a nagy férfi halála felett.

Lehetséges volna-e, hogy valahányszor márczius huszadika visszatér, mindannyiszor szívünket ne fogná el a szomorúság, a bánat, hogy vissza ne emlékeznék a gyászos napra?

Hogy föl ne ujtánók emlékkünkben azon férfi halálát, kinek nevéhez annyi dicsőség fűződik, ki lelkének varázshatalmával, szívének minden lüktetésével küzdött nemzetéért, küzdött hazájáért. Ő leborult a nemzet nagysága előtt, boruljon le tehát a nemzet is az ő nagysága előtt.

Ujtsuk fel Kossuth Lajos halálának hatodik gyászos évfordulóján szomorú emlékéit s hazafias kegyelettel emlékezzünk meg márczius huszadikáról, midőn a nemzet legnagyobb halottja, a XIX. század legnagyobb főura feküdt a ravatalon.

Gyujtsuk fel e gyászos évfordulón a halás s kegyeletes emlékezés soha ki nem alvó tűzét. Bánatos homlokkal, sőtét gyászban járuljunk a hazafiai kegyelet oltárához s fájó sóhajukat küldjük az Egek Urához és helyezük könnyeinktől megharmatosított koszorút Kossuth Lajos sirja fölé. Áldjuk az isteni gondviselést, hogy Magyarország ujjáalkotója, ki egy emberöltőn át ette a számkivetés keserű kenyerét, legalább hazai földben pihen.

Áldjuk emléket, a hányszor visszatér halálának gyászos évfordulója. Megérdemli, hogy az igazi honfiai kegyelet szózata szálljon föléje, ki megtanított, miképen kell drága hazánkat igazán szeretni.

És Te, megdicsőült alak, tekints le égi honodból ránk, küzdő magyarokra s lásd újból hazádat függetlennek és szabadnak.

Gyöngén szuró.

(Czég és áru. — Cronje és Meyer. — Egy győzelem. — Bánffy arczképe.)

Márczius 19.

Folytonosan jelölik az oly minisztereket, még az oly tárczákra nézve is, a melyek nincsenek üresedésben.

Már mi azt hisszük, hogy tökéletesen mindegy, kinek neve szerepel a szabadelvű bolton, csak a portéka ne legyen hamisítva.

Szél Kálmán és társai pedig még megbízható céget vezetnek.

Cronje tábornok is magyar, Meyer Lukács is az. Elvégre az egész bur armádia csupa honfűrészből áll ki.

Csak ne valjunk szégyent a jó honfűrészekkel, imé, Cronje el van fogva, Meyer Lukács pedig haza vonult szántani-vetni.

A magyarok Istene segítse a burokat, akkor győzni fognak!

Magyarországon nincs háboru, mégis szükség van egy győzelemre.

Arra ugyanis, hogy győzze le a magyar végre valahára önmagát is!

Hogy a nagy adókat nem győzi most, arról már igazán nem tehetünk.

Báró Bánffy Dezső miniszterelnök arczképét lerajzoltatta a miniszterelnöki palota számára Szél Kálmán miniszterelnök.

Azt mondják, hogy a kép kitűnően sikerült, csak kissé sötétben néz.

Nem használtak fel véletlenül a báró Bánffy Dezső arczképehez a „Magyar Szó” által használt... sötét színeket?

Olaj Utó

!! A kis vadász a mellényzsebben !!

— Leendő vadászok figyelmebe! —

Mivel manapság már mindenki vadászni jár, kötelességemnek tartom, hogy szerény munkámat, amelynek egyszerűen a kis vadász a mellényzsebben címet adtam, közzétegyem.

Adja isten, hogy számtalan olvasóm közül minél többen használt vegyék.

Figyelem! Már kezdem!

A vadászathoz három dolog okvetlenül szükséges: puská, kutya és vad.

Kellene még egy negyedik is, t. i. vadászati engedély, de ezt egyes ember könnyen nélkülözheti.

A legelső kellék a puská. Enélkül lehetetlen vadászni. A puská nagyon sokba kerül; de többféle módon lehet rá szert tenni.

A legegyszerűbb mód a következő: Az ember kibérel előkelő vendéglőben egy szobát, s aztán csináltat vagy száz névjegyet pl. a következő szöveggel:

Felsővadász, Vadász Nimród,
Kukudnyi őgróf.

Aztán elmegy a legelőkelőbb fegyverkereskedőhöz és így szól hozzá: — „Kérem, küldjön nekem szép vadászpuskát a szállásomra. Az ár mellékes.”

A szolgálta elhozza a puskát. Az ember ad neki két korona borralalót és így szól hozzá: Mindjárt jövök és kifizetem a puskát; csak a kocsimat várom.

Ez a csel mindig sikerül. Tehát van az embernek egy szép 800 frankos vadászpuskája, amely csak ennyibe került:

Szoba . . .	7.50 korona,
Névjegy . . .	2.50 „
Borralaló . . .	2.— „
Összesen 12 korona.	

Kutyát szerezni még könnyebb.

Egyszerűen sétál az ember az utcán, s egy kis ravaszszággal magához csalogat egy szép vadászkutyát. Vagy ha ez a mód nem tetszik; addig járkal az ember, míg nem találkozik valakivel, aki zsinóron vezet egy szép vadászkutyát. Ekkor az ember odamegy és így szól:

— Ez a kutya nekem gyanus; rendőrfelügyelő vagyok és a kutyát elkobozom.

S mire a kutya gazdája felocsudik a nagy meglepetésből, akkorára már az ember árkon bokron túl van a kutyával együtt.

Sokkal nehezebb vadat találni; mert a főpiacon vagy a rózsaterén nem vadászhatik az ember.

Mit kell tehát önnök tennie, hogy meghívják vadászatra?

Egész egyszerűen már kora reggel ki megy a pályaudvarba; magával viszi a kutyát meg a puskát és új vadászhátat vesz magára, amelyet holnap vissza fog küldeni a szabónak azzal az ürüggyel, hogy nagyon szűk.

Sha egy vadásztársaságot lát, vidáman mosolyogva oda megy, s ahhoz az urhoz, aki a legtekintélyesebbnek látszik, így szól:

— No, pontos vagyok, ugy-e?

A tekintélyes ur bizonyosan nagyot bámul; de ezt igyekszik majd eltitkolni, mert nagyon sok embert ismer, s azt hiszi, hogy őnt is csakugyan meghívta a vadászatra.

Ha ez a tekintélyes ur véletlenül többszörös milliomos és eladó lánya is van, akkor csak forgolódják körülötte s nagyon előzékeny legyen iránta. Elvégre nem tudhatja az ember...

Ha már kezdődik a vadászat, akkor legelőször is azt tudja meg, hogy estére az elejtett vadat elosztják e, vagy pedig mindenki csak azt viszi haza amit lőtt?

Az első esetben árnyékos helyt vadászson, ahol alhatik és ha parasztleányokkal találkozik, évődhetik velük, vagy egyéb hiányában nyugodtan pipázhatik. Bolond volna, ha futkosnék a nagy melegben, mikor a többiek ugysis elég vadat lőnek.

A második esetben azonban már dolgozni kell. Ha valamelyik ur egy vadat épen puská csőre kap, löjjön rá ön is azonnal, s mondja, hogy ön volt, az, aki a vadat lelőtte. Az az ur, akivel ezt a kis tréfát elköveti, — nem haragszik meg érte, mert sokkal jobb nevelésű ember. Meglehet, hogy őnt semmire kellőnek fogja tartani, de az nem baj. Ha ellenben valamelyik hajtót vagy kutyát meglövi: szilárd meggyőződéssel erősítse, hogy nem ön lőtt, hanem a szomszédja.

Ha vendéglőben ebédelnek, s ebéd után pipára gyujtva a vadászkalandok elmondására kerül a sor, akkor menjen ki egy pillanatra azzal az ürüggyel, hogy valami baja van. Így megmenekül attól az eshetőségtől, hogy az ebéd árát meg kell fizetnie.

Most nincs több terem ahhoz, hogy egyéb tanácsot is adjak, de aki ezeket a most elmondott tanácsokat hiven követi, csakhamar annyi tapasztalatot fog szerezni, hogy aztán őtaníthat majd másokat a vadászat tudományára.

Polgárok mint bírák.

— Az első esküdtszéki tárgyalás. —

Debreczen, márcz. 20

Ma folyt le az első tárgyalás, amelyen már polgárok mondtak ítéletet bűnügyben. — Az ügy maga elég közönséges, de fontosságot adott neki az a körülmény, hogy Debreczenben ma volt először alkalma a polgároknak arra, hogy gyakorolják a magasztos és igen nagy lelkiismeretességet igénylő jogot, hogy ítéletet mondjanak.

A mai tárgyalásról a következőket írja tudósítónk.

A törvényszéki palota I. számú tanács-termébe csak belépő jeggyel lehetett bejutni. A hallgatóság, amelynek sorában a debre-

czeni ügyvédi kar számos tagja volt, egészen megtöltötte a termet. — Jelen voltak a tárgyalás elején Bernáth Elemér táblai bíró, Igyártó Sándor temesvári kir. főügyész, Pongrácz Jenő debreczeni kir. főügyész, Csiky László főügyész-helyettes, az ügyvédi kamarát Márk Endre képviselte.

Mikor a tárgyalást vezető elnök, Szűcs Miklós, a kir. törvényszék elnöke, Szőke Imre és Hoffmann Antal bírákkal elfoglalta a bírói emelvényt, bejötték az esküdtek. Megjelent 27 esküdt, közülök kisorsolták a következőket:

Teremy Gábor gazdálkodó, Szabó István kereskedő, Falk Lajos gyáros, Bayer Ferencz dr. kereskedelmi akadémiai igazgató, ifj. Csanak József kereskedő, Somogyi Pál tanár, Antal Vincze férfiszábo, Szabó József ács, Szabó Kálmán gyáros — Ricz Géza birtokos, Szakácsi András hentes, Kovács Mihály kereskedő. Az elnök, mielőtt megindította volna a tárgyalás menetét, üdvözlő szavakkal fordult az esküdtekhez. — Üdvözlöm önöket, — ugymond az elnök, — mint olyan polgárokat, akik Debreczenben elsőül szerepelnek e hivatásukban. Vázolja azután az esküdtszéki intézmény fontosságát, kiemeli, hogy az esküdtszéki ítéletében a lelkismeret a fő mozgató erő. Azzal végzi, hogy nem félti az igazságot, mert hiszen magyarok itélnek itt, akik mindig az igazságot keresték nemzeti lételükben is; nem fél, hiszen a magyar szülte Mátyás királyt, az igazságot. Az ő szelleme legyen utmutatónk.

Simonffy Béla kir. ügyész, a vád képviselője állott föl ezután szólásra. — Az esküdtekhez intézi szavait s figyelmeztet arra, hogy az esküdteknek bár szép, de nagyon nehéz feladatuk van. Az igazságot szolgáló állam nevében ítélnék ők, körükben tartják polgártársaik becsületét, úgy lehet életét. — Ne feledjék el, — ugymond, — hogy a mindentlátó Isten adta az önök szívébe az igazságerzetét, méltóan használják azt föl. Az ügyészség nevében, amely végrehajtója az állam-hatalomnak, amely igazságot vár és követel, üdvözlí az esküdteket s kívánja, hogy a magyar bíróság tekintélyét növeljék. (Éljenzés.)

Márk Endre, az ügyvédi kamara elnöke a kamara nevében mondott üdvözlőt az esküdteknek.

Kőrösy Kálmán dr. a vádlott védője, csatlakozik az elhangzott üdvözlötekhez. Az új intézmény legnagyobb előnyt a védelemnek biztosított, mert nem a rideg jogérzés, de a lelkiismeret itél. Az esküdtszéki intézmény iskola, amelyben a polgárok, tanítójuk, a lelkiismeret által vezetve, megtanulják az igazság kimondását. Bár a magyar bíróság kivívta magának, hogy igazságosságában ne kételkedjenek, mégis emelkedik a bíróság tekintélye is az esküdtszék által. — Hosszabb, lendületes beszédét azzal végzi, hogy ezt az újszülöttet, akinek mindenki örül, — a védelem nevében üdvözlí s bizik abban, hogy a magyar esküdt mindig meg tud felelni hivatásának, hiszen Verbőczy népe vagyunk. — Az ügyvédi kar, — ez a sokszor megbántott ügyvédi kar, remélhetőleg nagyobb elismerést tud majd aratni, az alkalma nagyobb lesz erre. Legyen az új intézmény hasznára az igazságnak, emelője a bírói kar tekintélyének, üldözője a bűnnek, oltalmazója az igazságnak, legyen a magyar haza fölvirágzásának előmozdítója. (Éljenzés.)

Elnök: fölolvassa a vádló határozatot, amelynek lényege az, hogy Kuti Gábor 25 éves h.-hadházi napszámok korcsmai összehozalkozás után mult év november 19 én este megleste ifj. Fekete Gábort és ezt bottal ugy ütötte jobb halántékra, hogy az másnap meghalt. A vádló hatóság e miatt emelt első vádat szándékos emberölés büntette miatt.

A vádlott, Kuti Gábor az elnök bíró szavára ugy felel, hogy:

— Hier!

aztán elmondja, hogy a korcsmában ifj. Fekete Sándor leütötte az ő boros üvegét, majd föbe is ütötte. A miatt felfogadta, hogy majd

visszafizeti a kölesönt. Erre november 18 án este jött az alkalom, megvárta ifj. Fekete Sándort az utcán s egy somfabottal rávágott. Agyonütni nem akarta, nem is látta, hogy hova ütött. — Beismeri, hogy bűnsnek érzi magát, — de tagadja, hogy előre megfontolt szándékból cselekedett volna.

A tanu-kihallgatásokra került azután a sor.

Id. Fekete Sándor elmondja, miként halt meg fia. „Az a rossz, — mondja, kötött bele a fiamba, ő volt neki az ellenséges haragosa.

Simonffy ügyész (id. Feketéhez): Rátartós volt a maga fia, nagylegény volt?

Fekete: Nem volt az uram, nem volt annál jobb erkölcsű fia Hadházon.

Id. Fekete Sándorné elmondja, hogy mikor este haza jött a fia, rosszul lett.

— Mi lett fiam, — tán sokat ettél, — kérdezte.

— Nem én, hanem megvertek.

— Oszán ki vert meg.

— Az a Kuti lesott meg.

Elnök: Folyt a vér a fejéből?

— Nem folyt az kérem, nem látszott azon semmi. Nem is akarta megmondani a fiam, de már hallottam az asszonyoktól, hogy Kuti fenyegetőzik. Még Kutiné is mondta hogy majd megfizet még az ő fia. — Kárpótlás követel 39 frtot, mert ennyibe került az orvos meg a temetés.

Papp László tanuhoz ezt a kérdést intézi Bayer Ferencz dr. esküdt:

— Mutassa meg, hogy hordják Hadházon az ilyen vastag botot. (T. i. az olyan botot, amilyen bünjelként fekszik a bíróság.) előtt.

Tanui: A hónunk alá szoktuk venni, az ujjas alá.

Az orvos szakértő kihallgatása után a tárgyalást az elnök d. u. 3 óráig megszakította.

NAPI HIREK.

Debreczen, márcz 17.

— **Kossuth Lajos emlékezete.** Hat esztendeje, hogy Kossuth Lajos, a népszabadság lángszavu apostola a messze idegenben meghalt. Hat esztendővel ezelőtt sokan örültek s mondták: Kossuth Lajos a múlté a történelemé. Ez a hat esztendő azonban megtanított mindenkit arra, — hogy Kossuth neve örökké él, ő nem a múlté, hanem a jövőé. — Sirhelye mindenkor a magyar nép Mekkája: szent kegyhelye, a hová elzarándokol nemesak a szomorú évfordulón, hanem minden időben, míg csak magyar él, hogy könnyeivel áztassa azt a szent helyet s hogy ott merítsen erőt, bátorságot a hhoz a nemes harcához, melyet ez a nemzet már évszázadok óta olytat teljes függetlenségeért, szabadságáért. Kossuth Lajos volt az, aki, miként Mózes az ő népét, fölvezette a magyart a hegyre s megmutatta neki az ígért földjét. Ő meghalt, minden magyar imájába foglalja Megváltóját — mert hisz az volt — s nem feledkezik meg arról, hogy az ígért földét eddig még nem érték el. Magyar nép! Gyászolj e szomorú évfordulón s emlékezz a szabadságról...

A mi ifjuságunk, a főiskola ifjai, holnap rázzák le kegyeletüket Kossuth Lajos iránt, — a már általunk említett ünneppel.

— **Bőjti Istentisztelet.** Az ágost. hitv. ev templomban holnap, szerdán, d. u. 3 órakor bőjti istentisztelet tartatik.

— **Uj lelkész.** Bálteky Lajost, Kiss Áron ev. ref. püspök kitűnő képzettségű káplánját, mint örömmel értesülünk, a mándoki ev. ref. egyház egyhangulag lelkészéül hívta meg.

Bálteky helyébe Szabó Bertalan jelenleg n.-váradai segédlelkész fog Debreczenbe jönni.

— **József estély.** A m. k. dohánygyár tiszti kara kedvelt igazgatója vezetése mellett Péter József kösszeretben álló igazgató névestéye alkalmából igen sikerült és emelkedett hangulatu összejövetelt rendezett. Az elhangzott szónoklatok az ünnepelel iránti ragaszkodást s a tisztviselői kar összetartására irányuló óhajj néltőan fejezték ki.

— **Köszönet-nyilvánítás.** Az Eötvös-ala. Orsz. Tanító-Egyesülete nevében a budapesti Tanító-Orthon-alap azaporitása végett kibocsátott s általam szét küldött gyűjtő-ivekka a nevezett célra máig a következő kegyes adományokat vettem: Horváth és Biró építők 10, Malatinszky Ferencz szűrszabó 2, Nagy Lajos csizmadia és társai 3. 80, Szedlák és Vámos szabók 2, ifj Weidner Gasztáv cipész 1, összesen 18 korona 80 fillér. Midőn ezekért szives köszönetet mondok, egyszersmind tudatom, hogy mihelyt a még kint levő gyűjtő-ivek visszaérkeznek, az addig hozzám küldött s nyugtatott adományokkal együtt az egész összeget az egyesület pénztárába azonnal bevizsgálátom. Dóczy Gedeon, ip. tanoncziskola igazgató.

— **Rabló-támadás.** Kelemetlen kalandja volt az este 9 óra tájba Faragó Péter földmivesnek. A mint ugyanis tanyája felé hazatért a Vágóhid körül két ismeretlen alak megtámadta s mielőtt védhette volna magát földre tiporták és pánztárczáját, melyben néhány forint volt elvették tőle s aztán futásnak eredve, az est homályban mihamar elűntek. Faragó ma tett jelentést a rendőrségnek, mely erélyes nyomozást indított meg a tettesek kiderítése iránt.

— **A rendőrség vendégei.** Vendégei akadtak a rendőrségnek és pedig csodák-csodája olyanok, akiket nem kell bezárni. Három kis cigány-purdé, hagyományos ruhájukban: a vörös nyakkendőben! Apjukat, meg anyjukat holmi kis liba meg tyúk-szóktetés miatt elítélte a törvényszék, a gyerekeket pedig, hogy míg leülnek a par hónapot, éhen ne haljanak, elküldte az ügyésznek a rendőrséghez, hogy gondoskodjanak róluk. Jól dolguk is van a rajkóknak, esznek, isznak, mint a fiók galamb s bizony nem cserélnének egy-egy kis princzcel a félvilágért.

— **A debreczeni cipész és csizmadia munkások és kis iparosok,** mint előre jeleztük, vasárnap tartották meg alakuló közgyűléstük az ipartestület tanácstermében nagy érdeklődés mellett. Elnökké nagy lelkesedéssel Széplaki József cipész iparost választották meg. A tisztikar a következőleg alakult: al elnök Varkoly Gyula, pénztárnok Cziczó Lajos; jegyző, Varga Károly; ellenőrző bizottsági tagok: Okros István, Kurucz Gyula, Kandra Mihály; választmányi tagok: Varga József, Debreczeni Lajos, Stempel Mihály, Tüller Gothárd, Madai Imre, Cziczó János, Bukszer József, Nagy Antal, Nagy Lajos, Szetey Károly, Fidler Jakab, Tóth Gyula, Horváth Gyula, Bakó István, Kerekes Péter, Dovelovszki János, Kertész János, ifj Püspök Sándor, Sági István, Grege Károly, Ruiz Ferencz, Gulász Gedeon, Vas István, Nagy Ferencz, Balogh István, Vámosi István. Az egylet minden politikai párttól elzárkózva tisztán az önképzést, önképzés munká közzvetítést és a modorn szakfejlesztést tűzte ki céljául. A választmány ez uton is felhívja az összes debreczeni cipész-csizmadia munkásokat és kis iparosokat, Az egyletbe való beiratkozásra. — Beiratási díj 30 kr. kavi járulék 20 kr. Beiratkozni lehet minden nap Cziczó Lajos egylet. pénzt. főtéri (stenczingerház) üzletében. Munka közzvetítés díjmentesen ideglonesen Stempel Mihály, Battyányi utczal üzletében egy nyilvánartási könyv alapján eszközöltetik. — Kéretnek a szakársak minél számosabban igénybe venni.

— **Nagy idők tanuja.** Ismét elhunyt egy azok közül, akik a nemzeti küzdelem dicő napjaiban részt vettek. Szalárdi Jakó Pál

hunyt el, 48/49 iki honvéd főhadnagy. Haláláról a következő gyászjelentést kaptuk: Alulírottak mély fájdalommal jelentik Szalárdi Jakó Pálnak 1848—49. évi honvéd főhadnagy nyug. kir. járásbíró, földbirtokos és Bihar megye törvényhatósága bizottsági tagjának, tevékeny életének 77-dik évében, hosszas szenvedés után, a hónap 18 dik napján történt elhunyat. Drága halottunk földi maradványai folyó hó 21-dik napján délelőtt 10¹/₂ órakor fognak az ev. ref. egyház szertartásai szerintaz itteni sirkertben elhelyeztetni. Derecske 1900. márcz 19 Bánatos gyermekei: Jakó Pál, Jakó Jenő, nejevel Gaszner Emmával; Jakó Viktória, férjével Szép Sámuellel és gyermekeivel; Jakó Paula, Jakó Pirooska férjével Szabó Gyulával és gyermekeivel; Jakó Zoltán és Jakó Sándor; valamint a közeli és távoli rokonok nevében is.

— **Ács János és az asszonyok** Szegény Ács Jánosnak minden buját-baját, szerencsét lenségét az asszonyok okozták. Még alig kezdett a bajusza ütődni kifelé, mikor már pezsgett benne a magyar vér s dalolta a nótát, hogy:

Szerető, szerető
Hely, pokolra vezető!

Egy nyalka kis menyecske babonázta meg a fekete szemével, s ő úgy sündürgött utána, hogy pokol volt az élete. Hát még mikor a gazda észrevette a dolgát, sssörnyű haragra lobbanva kikergette őt a házából. Jankónak se kellett egyéb, még akkor legény volt ő a csárdában, ugy kapta kontyon a menyecske urát, hogy mindjárt berukkolt. Hej, bizony Vácra került érte. Na, de idővel elsimultak a viharok s visszatért szülőföldjére. Itt elvette mártiromságának okozóját s ugy látszott, a kiállott szenvedés után nyugodtan tölti el élete hátra lévő részét. Tegnap reggel kiment a határba szántani s amint hozzáfogott, akkor vette észre, hogy az ekevas el van törve és nem használhatja. Gondolja, haza meg és megcsináltatja. Mikor haza ért, feleségét másnak az ölében találta csókolózva, kaczagva. Ács János csak kifordult és elment a koresmába, ahol egész estig ivott. Estefelé hazament és a mestergerendára felakasztotta magát.

— **Gyászrovat.** Polgár Pósalaki András, e hónap 19-én, életének 63-ik évében elhunyt. — Temetése holnap lesz. —

— **Luccheni örült,** Dr. Forel, a zürichi elmegyógyintézet igazgatója, egy német lapban Lucchenit, a királyné gyilkosát, örültnek nyilvánítja. A gyilkos következetes abban, hogy érdekesen viselkedik s a régebben megállapított diagnózist megerősíteni igyekszik. Legujabb merénylete, melyet a fogház igazgatója ellen intézett, jellemző tünete «patológiai impulzusának». Ha a fogház igazgató szigorubb rendszabályokat alkalmaz, a normális rabok eleinte igazságtalanságáról panaszkodnak, zugolódnak, később azonban belenyugosznak a sorsukba. Más-keppen viselkednek a hiszterikusok, epileptikusok vagy a Luccheni-féle «impulzivisták». Minden elmegyógyintézet igazgatója sok esetet tud róla, hogy az ilyen emberek a legcsekélyeb szigorításra, ellenmondásra kifokadnak s erőszakoskodnak. Egy hiszterikus asszonyról elmondja Forel, hogy darabokra szaggalta ruháit s tört-zuzott mindent, mert nem olyan szirupot hoga kért, mint a bika, mint a magyarkért. Egy epileptikus az atyja házat gyújtotta föl azért, mert azzal vádolták, hogy az atyja fiókjából kivett egy darabka csokoládét. Luccheni rosszkedvű s nyomott hangulatának hatása alatt cselekszik. Két könyvet kért hetenkint, de a fogház szabályzata csak egyet enged. Mértéktelen düh fogja el, hogy kívánságát nem teljesítették. Megköszöri a kését s kész megölni a legelsőt, aki utjába akad. Mint a bika a veres posztóra, ráveti

magát a fogház igazgatójára, mert a második könyvet megtagadta. Józanészű ember nem így cselekszik. A fogház igazgatója ellen megkísérlett merénylet ugyan olyan okokra vezethető vissza, mint az, amelyet «beteges impulzivitásában» Erzsébet királyné ellen elkövetett. A társadalom feladata, hogy ideje korán védekezzen az ilyen «veszedelmes agyvelők» ellen.

— **A szobaciczus kritikája** Juczi szobaciczus a színház előcsarnokában várja a nagyságát. Mikor hazafelé mennek, ezt kérdi:

— Nagysága kérem, szép volt a színház?

— Elég szép volt, csak hogy nagyon szomorú volt. A darab végéig hatan haltak meg.

— Azt mindjárt gondoltam, mikor láttam, hogy annyi koszorút visznek a színházba.

— **A pincér ejtött vigyázatok!** Szegeden most detektiv-állások vannak üresedésben, amelyekre igen sokan pályáztak, többek közt egy valóságos báró is, ki pár év előtt Aradon volt katonatiszt. A 65 pályázó folyamodványai közt legérdekesebb egy fizető pincézé, a mely szó szerint így hangzik:

Nagyságos polgármester ur!

A közzé tett pályázat folytán értésemre esett a Szeged város hatóságánál szerzendő hat polgárrendőr (detektiv) pályázat útján betöltése, melynek, egyikébe önhálytom személyemet alkalmazni miért is Nagyságos polgármester ur és Szeged város tekintetes tanácsának becses partfogásáért esedezem. Személyemre vonatkozólag jelenleg szegedi nős, adózó és illetőségű polgár vagyok anyanyelvemen a (magyar) nyelven kívül a német és román nyelvet folyékonyan beszélem, az említett álláshoz megfelelő írás és számadási teendők teljesítésére elegendő képességgel bírok, foglalkozásom már éveken keresztül többjöhírnévben álló kávéházban (pincér) és főpincér hol több alkalommal volt titkos dolgokról tapasztalatokat szerezni és a következményeket is levonni, miért is ismételve esedezem és alázatosan kérem a Nagyságos polgármester urat, hogy a fent említett állásra személyemet is kinevezni kegyeskedjék; mit ha azon szerencsében részesülendek teljes tehetséggel oda fogok törekedni, hogy Nagy érdemű felelősségemmel teljesbízalmát ki érdemelhessem.

Ebből a pincér-pályázatból a kávéházi publikum is levonhatja a „következményeket.” A pikkolo mellett sok mindenről szó esik a pincérnek éles a füle s az ember nem tudja, hol teszi ki magát keletlenségnek. Asszony ügy, leány-ügy, egy kiváltságos muri, családi, üzleti históriák... Egy szóval: jó lesz vigyázni a pincérek előtt, mert nem olyan diskrét valamennyi mint a szegedi detektiv-elölt.

A megrendszabályozott zsbivásár.

(Szédelgés új ruhákkal.)

És lón, hogy elkövetkezett a sor a zsbivásárra is! Az évtizedeket zavartalanul átélő ócska portékák börszóját, a rossz kabátok czipők, mellények, elromlott órák, fűzők, vasalók stb. értékesítő helyét megrendszabályozza a rendőrség.

Ugy történt ugyanis, hogy a század levegője kiterjedt a zsbivásárra is és egyes kalmár szellemű elárúsítók új dolgokat hoz-

tak forgalomba a zsbivásárban, a mi nemcsak hogy az összhangot zavarta meg, hanem jókora kárt okozott az azon dolgokat a boltokban áruló kereskedőknek. A rendőrség nosztét vette a fufangnak s máától kezdve rendőrök fognak föl s alá czirkálni az ócskaságok börszójában, kellő erélyvel és tapintattal keresve az új portékákat, melyeket tilos... ócska gyanánt eladni.

Es a zsbivogóban nagy a zugás és elégtelenség, hogy immár még az sem kerülheti el a rendőrség beavatkozását.

De hát ugy kell nekik, minek akarják ócska gyanánt eladni az ujat!

Színház.

HETI MUSOR.

Kedden, márczius 20-án bérlet 141. szám „C” — negyedszer. Kurucz-furfang. Eredeti színmű táncokkal 3 felvonásban.

Szerdán, márczius 21-én bérlet 142. szám „A” — Ninon. Opera két felvonásban. Zenéjét szerzte: Sztójanovics Jenő. Ezt megelőzi, ujdonságul először: Titánok. Dramolette 1 felvonásban. Irta: Falk Richárd.

Csütörtökön, márczius 22-én bérlet 143. szám „B” — Proletárok. Színmű 4 felvonásban, Irta: Csiki Gergely.

Pénteken, márczius 23-án bérlet 144. szám „C” — Sulamith. Zsidó dalmű 5 képben.

Szombaton, márczius 24-én bérlet 145. szám „A” — ujdonságul először: Kis püspök. A Tegledi pályázaton 800 koronával jutalmazott eredeti vigjáték 3 felvonásban. Irta: Lovassy Sándor.

Vasárnap, márczius 25-én két előadás; délután 3 órakor félhelyárakkal: A Gósák. vagy: Egy japán teaház története. Énekes vigjáték 3 felvonásban; este 7 és fél órakor bérletben, másodsor: Kis püspök. Eredeti vigjáték 3 felvonásban.

Hétfő. (Márczius 20.) „A Bibliás Asszony” operettet adták tegnap este szép ház előtt, Élénk, sikerült előadás volt, a két primadonna Perényi Margit (Chatterault márkiné) és F. Kállay Lujza (Thea) egymást fölülmulni igyekeztek; Perényi M. különösen hangjánál volt a mely egész erejében csengett. Kedves volt Sárosi Paula és Tanainé (Beaugency) némi indispozíció látszott, de azért kitűnt a rendkívül diskrét, elegans alakító színész. Egyetlen caricatur vonást használt (az ismétlődő orrhangot) azt is talán az operette kedvéért. Szigei Lujza (Marechalné) többször megnevetetett. Rubos (Chatterault) kétes márkiságot mutatott be. Játszottak Püspök Imre (mert játszik ez a nagy tehetségű, érdemes színész epizód alakokat?) Szathmáry Árpád, Csatár Győző, Környei, Ferenczy stb. Pompás volt Sziklay produkciója a tűzoltóbandával, táncok, csoportozatok tetszettek. (—)

* A Teleky vigjáték pályázat nyertese. A Teleky-díjat, mely vigjátékokra volt kitűzve Prém József nyerte meg Léh a világ című darabjával.

TÁVIRATOK.

— „A Debreczeni Hírlap” saját külön tudósítójának eredeti táviratai. —

Országgyűlés.

Budapest, márcz. 20. (Érk. d. u. 2. ó.) A képviselőház mai ülésén befejezték

a földmivélsügyi tárca költségvetése fölött a vitát. A költségvetést elfogadták. — Azután megkezdtek a vallás- és közoktatásügyi tárca tárgyalását. — *Wlassics* minisztert, — aki beteg, *Zsiliszky* államtitkár helyettesítette.

Stefánia özvegy trónörökös nő házassága.

Budapest, márczius 20. (Érk. d. u. 1 ó. 15 p.) *Miramarból* jelentik, hogy Lónyai gróf e hó 22-én, csütörtökön érkezik ide, az egybekelés szombaton márczius 24-én történik meg. *Eszterházy* Ferenc és neje, a kik meg vannak hiva az esküvőre, ideérkeztek. Az esküvő eredetileg márczius közepére volt kitűzve s ez csak Lónyainak közbejött betegsége miatt szenvedett halasztást.

Örült államférfi.

Budapest, márczius 20. (Érk. d. u. 1 ó. 15 p.) Egy újabb sokat emlegetett, volt aktív államférfi örüléséről szóló hírek vannak itt elterjedve. A szóban levő államférfi családja és barátai előkelő orvosokkal beszéltek meg annak aggasztó kedélyállapotát.

Új miniszter.

Budapest, márczius 20. (Érk. d. u. 1 ó. 35. p.) Gróf Batthyány Lajos volt főmei kormányzó, Ő Felsége oldali melletti miniszterre kineveztetése bevégzett ténynek tekinthető.

A megsértett képviselőház.

Budapest, márcz. 20. (Érk. d. u. 2 ó.) A képviselőház mai ülésében elején Perczel Dezső elnök bejelentette, hogy a kolozsvári királyi ügyészség fölirata szerint a marostordamegyei Mohács községben egy román sértően nyilatkozott a képviselőházról. Az ügyészség arra kéri a Házat, engedje meg az illető pörbe fogatását. Kiadták a föliratot az igazságügyi bizottságnak.

Lueger külön országgyűlése.

Budapest, márczius 20. (Érk. d. u. 1 ó. 15 p.) *Bécsből* jelentik: Ő Felsége megerősítette Bécs városának külön országgyűlését egyuttal rövid időn feloszlatja Bécs mostani községtanácsát. Az új községtanácsot az új választási rend szerint hívják össze.

Tallián inkompatibilitása.

Budapest, márcz. 20. (Érk. d. u. 1 ó.) A képviselőház minapi ülésén tudvalevőleg Gajári Ödön bejelentette, hogy Tallián Béla, a képviselőház egyik alelnöke, egy banknál igazgató s hogy az állás összeérhetetlen a képviselőházzal. Az alelnök ügyét már megvizsgálta az összeférhetlenségi bizottság s nem találta összeférhetetlennek az elnök állását a képviselőházzal.

A pestis.

Budapest, márcz. 20. (Érk. d. u. 1 ó. 34 p.) Sidneyből, Ausztrália fővárosából jelentik, hogy ott a pestis ismét fellépett. A ragályos eddig 1 halottja van, ketten megbetegedtek.

A szórakozott tanár ur.

(Az a sok gyerek!)

Egyik ösmert tanárunk szórakozottságáról ismert ember amellet mintegy hat-hét **élgymeknek boldog atya**. Természetes, hogy ennyi gyermek mellett nem lehet klastromi **csend** a házában. Különösen, mikor a mama **elme**gy hazulról, czinczognak a — gyermekek. Egy este szinte nagy zajtól volt hangos a ház. Az apa ismételtén tápázkodott föl az **irasztala** mellől és csendre intette az apró **hadat**. Ekkor elszakadt a türelem fonala. Kipirulva a haragtól, felugrott és nádpálczával a kezében a hálószobába kergette a **rendellenkedőket**:

— Ágyba! mennydörögte.

A gyermekek sirnak:

— Még csak hat óra!

— Ágyba, ha mondom!

És mivel az egyik leányka minden áron elakar osonni, megsuhogtatta a nádpálczát és jól elverte az ellenszegülőt. Ez használt. Sír csend támadt a házban és a boldog apa tovább dolgozhatott. Megjött a feleség. Hallott a történetekről és izgatottan sietett aféjéhez a gyermekektől:

— Az istenért, mit tettél! kiáltott szemrehányólag. *Megverted és lefeküdtél élnyszerítetted a szomszédok Mítikéjét, aki látogatásban volt nálunk.*

— Hogy tudtam volna a sok gyermek közt, melyik az enyém, melyik nem! dünnyögte a tudós és tovább dolgozott!

Az az átkozott feledékenység.

(A golya tévedése)

Kovács ur üzleti ügyekben elutazik, s találkozik a vasuton egy ismerősével, Tóthnéval.

— Jó napot, Tóthné. Hova, hova?

— Jó napot, Kovács ur. Pócsra megyek.

— Pócsra? Minek az?

— Imádkozni akarok a jó istenhez, hogy ajándékozza meg a leányomat egy kis gyermekkel. Szegény már három év óta asszony, és még mindig nincs gyermeke.

Egy év múlva Kovács ur megint utban vans vélelenülismét találkozik a vasuton Tóthnéval.

— Jó napot, Tóthné. Hova, hova?

— Jó napot, Kovács ur, Pócsra megyek.

— Pócsra? Minek az?

— Imádkozni akarok a jó istenhez, hogy ajándékozza meg a leányomat egy kis gyermekkel. Szegény már három év óta asszony, s még mindig nincs gyermeke.

— Tehát a mult évben hiába imádkozott?

— Félig meddig hiába, Kovács ur. Elfeledtem megmondani a jó istennek, hogy melyik leányom ment férjhez, — s véletlenül a hajadon leányomnak született egy kis gyermeke!

Megtörtént!

Különfélék.

Leírás.

Weisz ur kis fia először volt az iskolában. Mikor hazajön, kérdik tőle:

— Hát milyen volt az iskola, Jóska?

— Nagyon unalmas; a padokban csupa gyerek ült, a kasszában pedig a tanító.

A hívőhöz.

Égő fejemet téredeidre hajtom,
Epp most susogtad, hogy szeretsz nagyon,
Hozzám hajolsz kigyuló ajkaidal,

Te üdvözitesz engem, angyalom.
Hallom szivednek lángos lüktetését,
Szemed napfényes, tündöklő egem:
Ha a gyönyörtől most szívem szakadna,
Beh szép halálom volna, Istenem!

Koroda Pál.

— Senki sem anyjira vak, mint az, aki nem akar látni.

— Akinek nincs elég erős ökle, széles hátra szorul.

— A macska is becsületes, ha a pocsenye be van zárva.

Svéd közmondások.

+ **Megfagyasztott halak szállítása eleve-
nen.** Az alsóbb rendű, vízben élő organizmu-
sok átlag —200 fok temperaturát bírnak ki
anélkül, hogy életképességüket elvesztenék.
A magasabb rendű állatok korántsem bírnak
ki ily alacsony temperaturát. A halak legfel-
jebb —20 Réaumur fokig tartják meg életké-
pességüket. Ily hidegben azonban ugy meg-
fagynak, hogy testük egész merev lesz; ha
ledobjuk őket a földre, szilánkokra törnek,
mint egy darab jég. Ez állapotot több napig,
sőt hetekig is kiállják, ezért nagy távolságokra
is el lehet küldeni az így megfagyasztott halat,
anélkül, hogy valami baja esnék. A megér-
kezés után rendes temperaturájú vízbe kell
aztán helyezni; testük merevsége lassankint
enged s pár órai öntudatlan állapot után ma-
gukhoz térnek. Ezekből megérthetjük, hogy
miért nem pusztulnak el kisebb tavakban,
pocsolyákban levő halak még abban az eset-
ben sem, ha fenéig befagy és gyakran he-
tekig nem lesz enyhébb az idő, ami bizony
már —20 Réaumur foknál csekélyebb tempe-
raturánál is bekövetkezhetik.

Sport.

□ **A kerékpár egyesület.** Vasárnap vég-
bement választásainak eredménye a követ-
kező: Elnök: Lasz gallner Kálmán. Alelnök:
Aezél Géza, Des Combes Henrik; titkár: Vá-
sárhelyi Zoltán, Kálmánchely Zoltán. Mér-
nök: Kajári Lajos. Pénztári ellenőr: B. Szi-
lágyi Imre. Kapitány: Rott János, Szaitz
Márton. Menetparancsnok: Kálmánchely Kál-
mán, dr. Glück József, Háznagy: Lehmann
Gusztáv. Orvos: dr. Hütter Károly, dr. Tüdös
Kálmán, 10 választmányi és 2 póttag: Ber-
zöfi Vince, Katz Lajos, Burger Izsó, Dézsy
Lajos, Matyasowszky Andor, Dr. Freund
Jenő, Irsay Miklós, Gyürky Sándor, Thieszen
Arthur, Váradi Géza, Popovics Gyula, László
Albert. Számvizsgáló bizottsági tagok: Ber-
zöfi Vince, Matyasowszky Andor,

Közgazdaság.

Mi az oka, hogy az ujonnan telepített szőlők
bővebben teremnek?

Általánosan tapasztalt dolog, hogy azon
szőlők melyek olyan területen telepítettek, ahol
eddig szőlő nem állott, kétszer háromszorta
nagyobb termést adnak, mint azok, amelyek
nagyon régen állanak egy és ugyanazon helyen.
E körülmények oka kizárólag abban kereshető
és található fel, hogy azon talajok, melyekben
eddig nem állott szőlő, rendelkeznek elegendő
mennyiségben mindazon tápláló anyagokkal,
melyekre a szőlőnek szüksége van, ellentben
azok amelyekben már régen szőlő áll, egyol-
dalulag vannak kiaknázva, káli és szuperfosz-
fát tartalmuk annyira megapadt, hogy a raj-
tuk levő jó termést nem adhat, kiapait pedig
azért, mert a szőlő évente, jelentékeny men-
nyiségű káli és foszfort vont el a talajtól, de
annak visszapótlásáról senki sem gondoskodott
mert hiszen nagyon kevés olyan szőlő van az
országban, melyet trágyázni is szoktak. Ha az
új szőlők termőképességét fenn akarjuk tartani
trágyázunk azt, a hegyekre is könnyen szál-
lítható műtrágyákkal, ezt egyszerűbben meg-
tehetjük mint régen te.

Libák hizlása. Az áztatott kukoricával
hizlalt libáknak. Élzásban a 3 ik hét multával
napenkéntes fejenként 3 evőkanálnyi mákolajat
adagolnak, hogy a zsirlerakódást elősegítsék.
Ha a hizólibának a szárnya alatt „csicse“ van
s nehezen lélegzik, készen van a levágásra.

CSARNOK.

Romba dőlt lelkek.

— Amerikai regény. —

Fordította: G—d J—f.

Folytatás. 16.

Azonban Norinának nem voltak oly kom-
mor gondolatai, melyek a verőfény láttára,
a villámsebes utazásnál vig kedvét visszatár-
tották volna. Kellemes pir borította el hal-
vány arcát, fekete szemei ragyogtak és vidor
nevetése felhangzott a fagyos léghen. Ismét
oly kinezéssel birt, mint mikor Gilbert először
meglátta.

— Mily gyönyörű tél, káltá. — Látott-e
ön valaha ily szépet? Mégis szeretném
tudi miért találok olykor olykor szomor-
runak?

— Kegyed tehát szomorunak találja?

— Oh igen. Bár háládatlanságnak tünik
fel részemről, de nem tehetek róla. Nem
érdemes így az életet, itt eltölteni.

— Itt? tehát másutt jobb volna?

— Igen, ugy gondolom; a változás
mindig kellemes. Ez az, mire nekem szük-
ségem van, az ujság elragad.

— Engedje meg nekem, hogy azt ke-
gyednek felajánljam. Norina, jöjjön New
Yorkba velem.

— Mr. Gilbert! Önnel!

— Igen, mint nőm. En szeretem ke-
gyedet.

Megtörtént, a szavak elmondattak, me-
lyek magokban foglaltak mindazt, mit egy
tuláradott szív tartalmazott. Sápadságán, s
arcának görcsös rángatózásán kívül, nem
volt egyéb, mely mondhatta volna, hogy
egész élte boldogsága Norinának határozatát
től függ. Norina pedig hitetlenül, kimeresztet-
szemekkel nézett reá.

— Önnel neje! Tehát nőül akar engem
venni mr. Gilbert?!

— Szeretem kegyedet, Norina. Különös,
hogy ezt eddig észre nem vette, mig meg
nem mondtam. En kétszer oly idős vagyok,
mint kegyed Norina, de mindent elfogok
követni, hogy boldoggá tegyem. Oh ha ke-
gyed tudná, mily régen táplálom már e gon-
dolatot magamban, mily gyöngéden szeretem
önt, bizonyára nem vonakodnék. En gazdag
ember vagyok, s minden mivel bírok, a ke-
gyedé. Azon világot, melyet kegyed oly na-
gyon óhajt látni, meglátandja. Legyen nőm
Norina, és jöjjön velem New-Yorkba.

Az első meglepetés elmúlt. Norina szó-
talanul ült, és mereven nézett a napsugarak
től fénylő hősikságra. Gilbert szavai nem
keltettek keblében egy hangot sem, mégis
kellemes érzés hatotta meg. Neje lenni —
nos, és miért nem? Egy új életre való kilátás
ime feltárult előtte — a nagyvárosi fényes,
izgatott, új élet. Csak erre gondolt — és nem
Gilbert Richardra.

— Beszéljen ön, Norina, mondá. — Az
isten szerelmére, ne üljön itt oly hallgatagon.
Akár jó, akár rossz, engedje a feleletet azon-
nal hallanom.

De Norina néma maradt. Ő elvesztette
Thorndyke Lőrinczet. Elvesztette? Nem, hisz
Egy pillanatig sem volt az övé, hanem a
szép és művelt West Luciáé, kivel a tava-
szon egybekel. Ezt fogja egy napon a hir-
laphan olvasni — és az ő saját, üres, czél-
 nélküli élete előtte feküdt. Hirtelen a mellette
ülő férjhez fordult, arcán azon kifejezéssel
melyet akkor viselt, midőn Thorndyke Lő-
rincz nősüléssről értesült.

— Ön igen jó, felelt Norina egészen magához térve. Neje fogok lenni, ha épen úgy tetszik.

Hogy tetszik-e!

— Hála neked ég, mondá Gilbert hal-
kan — hála neked ég!

Norina szive dobogott. Pegig ő oly ke-
veset adott neki, míg Gilbert oly sokat. Hisz
ő mindig jó, ha barátja volt, s oly nagyon
megtetszett neki. Igen, hisz csupán csak
tetszés volt, azonban szeretni nem tudta őt.
De legalább becsületet akart lenni.

(Folyt. köv)

Szerkesztői posta.

Cs. Béla. (Nyiregyháza.) Nekünk sohasem volt
hirlapbélyegünk, így hát azt el sem törölhatték. Szó-
van arról, hogy a hirdetési bélyeget töröljék el. Az a
krajcár, a mit ön fizet, nem hirlapbélyeg, hanem kéz-
besítési díj, ezt továbbra is fizetnie kell.

Elzányi. Hissé kényes a kérdés, de azért köny-
megoldható. Ön a megsértett hölgynek „kifejezeten”
nem jegyese, feladata sem lehet tehát arra, hogy az
adott esetben, a melynek ön nem volt közvetlen tanuja
a hölgyön ejtett sérelemért bárkitől elégtételt kérjen.
Ha a kisasszonynak atyja él, vagy fiverei vannak, első
sorban ezeknek kötelességük elégtételt szerezni. Am,
ha a leány önhöz fordul, önnel is védelmére kell kelt-
nie szive hölgyének. Persze, igen megnehezíti a dolgo-
mama álláspontja. Ha az illető ur a mama pártfo-
golja, vagy amint ön mondja — udvarlója, bajosan
fogja leányának megengedni, hogy panaszával vesze-
delembe sodorja az illető urat. Önt azonban semmiféle
mulasztás nem terheli a kihívás elmaradásáért.

Gazdasszonykának. (Helyben.) Szakértő munkatár,
sunk üzenni önnel kérdéseire:

1.) A melyik egy év alatt százat vagy még töb-
bet tolyik, az már igen jó tojó. Ennek tojásait érde-
mes am felhasználni a kiköltésre. De négy évesnél öre-
gebb tyukot nem érdemes megtartani magunk.

2.) Legjobban teszik, ha utazó ügynökök útján
sohasem szereznek be — semmit sem. Annál inkább
gépet. Ha a sorsjegyei nem rendelték meg, ne fogadja
el. Visszaküldésre sem kötelezhető. Erről már egy al-
kalommal bővebben — irtunk.

Vasuti menetrend

Érvényes 1899. Október hó 1-től

— Egységes vasuti idő szerint. —

Debreczen Budapest (M. áll. v.-tól.)

Debreczenből indul		V o n a t		Erkezik	
P.-Ladány*	12.— déli	Vegyesvonat	1.28	délután	
P.-Ladány	3.37 délután	Tv. sz. sz.	5.13	délután	
P.-Ladány	8.15 este	Személyvonat	9.45	este	
Budapest	9.01 délelőtt	Gyorsvonat	1.50	délután	
Budapest	12.36 délután	Személyvonat	8.10	este	
Budapest	10.27 éjjel	Személyvonat	5.4	reggel	
Debreczen—M.-Sziget					
Királyháza	5.22 reggel	Személyvonat	1.00	délután	
M.-Sziget	3.— reggel	Személyvonat	9.50	déllelőtt	
M.-Sziget	3.56 délután	Személyvonat	10.50	éjjel	
M.-Sziget	6.46 este	Gyorsvonat	11.18	éjjel	
Szatmár	8.20 este	Tv. sz. sz.	12.46	éjjel	
Debreczen—Szerencs					
Szerencs	8.25 reggel	Személyvonat	11.26	déllelőtt	
Szerencs	4.01 délután	"	7.03	délután	
Szerencs	7.— este	"	10.30	éjjel	
Debreczen—Füzes-Abony					
Füzes-Abony	4.42 reggel	Vegyesvonat	10.24	déllelőtt	
Tisza-Füred	4.16 délután	"	7.56	este	
Debreczen—Nagy-Léta—Vértés					
N.-Léta—Vértés	8.35 reggel	Vegyesvonat	10.43	déllelőtt	
N.-Léta—Vértés	4.21 délután	"	6.15	délután	
Debreczen—Tisza-Lök					
Tisza-Lök	5.28 reggel	Vegyesvonat	9.17	déllelőtt	
"	4.06 délután	"	7.29	este	
H.-Nánásig	11.20 déli	"	1.18	délután	

* Minden kedden.

**Csak Tisza-Füredig

Budapest—Debreczen

Debreczenbe érkezik		V o n a t		Indul	
P.-Ladány	7.40 reggel	Tv. sz. sz.	6.05	reggel	
P.-Ladány	5.14 reggel	Személyvonat	4.06	reggel	
Budapest	3.36 délután	Személyvonat	9.15	déllelőtt	
Budapest	6.26 este	Gyorsvonat	1.55	délután	
Budapest	2.33 éjjel	Személyvonat	7.05	este	
M.-Sziget—Debreczen					
Szatmár	7.51 reggel	Személyvonat	4.—	reggel	
M.-Sziget	12.16 délután	Személyvonat	6.—	reggel	
Királyháza	6.45 este	Személyvonat	1.22	délután	
M.-Sziget	8.56 reggel	Gyorsvonat	4.50	reggel	
M.-Sziget	10.12 éjjel	Személyvonat	3.50	délután	
Szerencs—Debreczen					
Szerencs	8.07 reggel	Személyvonat	5.—	reggel	
Szerencs	12.21 délután	Személyvonat	9.07	déllelőtt	
Szerencs	7.55 este	Személyvonat	5.10	délután	
Nagy-Léta—Vértés—Debreczen					
N.-Léta—Vértés	7.18 reggel	Vegyesvonat	5.25	reggel	
N.-Léta—Vértés	3.13 délután	"	1.05	délután	
Tisza-Lök—Debreczen					
Tisza-Lök	8.17 reggel	Vegyes vonat	5.06	reggel	
Tisza-Lök	6.35 este	"	2.35	déllelőtt	
H.-Nánás	3.30 délután	"	1.30		
Füzes-Abony—Debreczen					
Tisza-Füred	8.— reggel	Vegyesvonat	4.18	reggel	
Füzes-Abony	5.43 délután	"	11.35	délután	

Elvállal min deféle szobafestéseket
 tapetirozásokat, templomok fetését,
 oltárok s szószekek aranyozását
 a legművésziesebb
 kivitelben.

HOFFMANN
 szobrász

DEBRECZEN,
 Piacz-uteza 21. szám alatt
 a Tisza palota átellenében.

Meglepő!

Meglepő!

Tavaszi ujdonságok

Kabátok,
Gallérok,
Esőköpenyek,

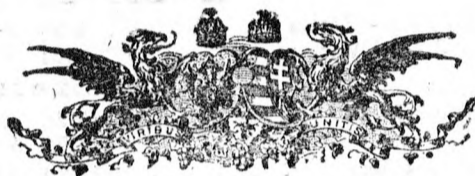
Gyermekruhák,
Blouzok és,
Női kalapok

óriási választékban megérkeztek.

RÓZSA LAJOS

női divatterme
DEBRECZEN, Kistemplom bazár.

Hangszer-gyár.

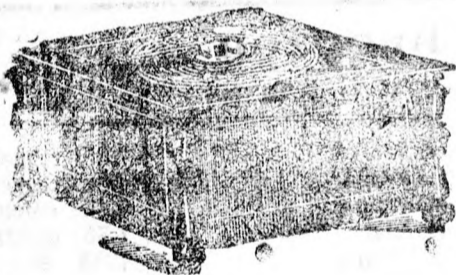

Csász. és kir. udvari szállítók.

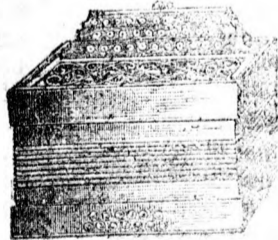
Sternberg Armin és Testvére.

Főraktár és iroda: Budapest, Kerepesi-ut 36.

Minitur-Ariston.

Ez a új találmányu bájos hangszere a legkedveltebb magyar vagy más nótákat elhuzhatja még az is, kinek fogalma sincs a zenéhez. Ára 8.50 a, kóták darabja 25 kr.

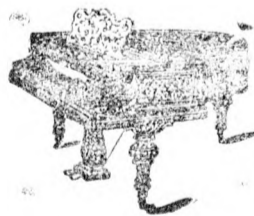
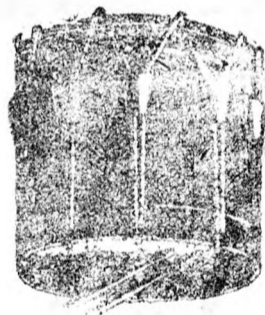

Kitűnő hangu harmonikák
3 frittől feljebb 4, 5, 6, 8, 10 ftt.

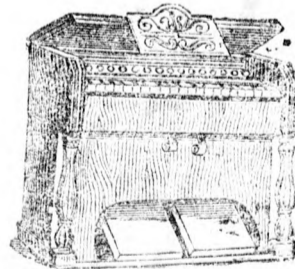
Iskolai hegedűk.

Zongora-termek:

Kossuth Lajos-utca 22.
(Károly-körút sarkán)
Zenepalota.

Dallama csengő, egyerlően tömör erőteljes hangu zongorák a legdusabb választékban.

Mindenütt elismert, saját gyártmányu iskola, szalon és egyházi harmoniumok.

Képes árjegyzék: a) harmonikákról, Erard valamint a Feurich világhírű zongorák egyedüli képviselője, b) mechanikai zenélő művekről és zenélő dísz tárgyakról, c) az összes egyéb hangszerekről, mint hegedűk, fuvolák, cimbalmok, czipiterák, harmoniumok, zongorák sibről ingyen és bérmentve küldetik, csak megnevezendő, hogy mitféle hangszerről kívánatlik az árjegyzék.

Vendéglőknek zenélő automataik.

Debreczen, nyomtatott Kutasi Imre kő- és könyvnyomdájában.